

**MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
DIRECȚIA GENERALĂ INFRASTRUCTURĂ ȘI TRANSPORT NAVAL**

Importanța implementării RIS în România

Sistemele inteligente de transport înseamnă sisteme în cadrul cărora se aplică tehnologii ale informației și comunicațiilor în domeniul transporturilor. Astfel, pe căile navigabile interioare sunt disponibile servicii de informare fluvială (RIS – River Information Services), iar pentru transportul maritim s-au dezvoltat sistemul SafeSeaNet, sistemul de informare și monitorizare a traficului navelor (VTMIS – Vessel Traffic Management and Information System), sistemul de identificare a navelor (AIS – Automatic Identification System) și sistemul de urmărire și identificare automată a navelor la mare distanță (LRIT – Long Range Identification and Tracking System). În România, în domeniul transportului naval au fost dezvoltate toate aceste sisteme care contribuie fundamental la obiectivul de creștere a siguranței navigației.

RIS este un concept global, rezultat din necesitatea creșterii siguranței și competitivității transportului pe ape interioare. **Sistemul RIS** este un modern **sistem informatic**, care asigură colectarea, procesarea, evaluarea și diseminarea informațiilor privind calea navigabilă, traficul navelor și transportul. Sistemul reprezintă totalitatea resurselor umane, hardware, software, de comunicații și reglementările necesare îndeplinirii obiectivelor RIS.

Dezvoltarea sistemelor RIS constituie un obiectiv atât a **strategiilor și politicilor naționale de transport** (ex. Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007-2013 și 2020, 2030, Programul Operațional Sectorial de Transport 2007-2013, Programul de Guvernare 2009-2012) dar și a **strategiilor și politicilor Uniunii Europene** (ex. Cartea Albă – Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor (COM(2011) 144 final), NAIADES – Programul de Acțiune Integrat al Comisiei Europene privind Dezvoltarea Transportului pe Căile Navigabile Interioare în cadrul Uniunii Europene pentru perioada 2006-2013, Decizia nr. 661/2010/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010, privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport).

În conformitate cu Decizia 661/2010, art. 3, „Rețeaua transuropeană este formată din infrastructurile de transport, sistemele de gestionare a traficului și sistemele de poziționare și navigație”.

În România activitățile din domeniul cercetării și dezvoltării RIS au început în anul 2002 prin participarea experților români la proiectul de cercetare COMPRIS și au continuat în perioada 2005 – 2006 cu implementarea primei faze a proiectului RoRIS, prin care a fost creată structura ierarhică și infrastructura de bază în cele 23 de locații, centre VTS, situate pe sectorul românesc al Dunării (inclusiv centrul național situat la Constanța, sediul Autorității Navale Române).

În prezent se derulează lucrări pentru implementarea celei de-a doua faze a sistemului RoRIS. În această etapă se vor achiziționa echipamente (senzori suplimentari de localizare și identificare nave, radar, monitorizare video) pentru a avea o acoperire totală cu VHF și AIS pe sectorul românesc al Dunării, vor fi reconfigurate rețelele de telecomunicații, în vederea reducerii costurilor de operare și se vor face adaptări software pentru actualizarea serviciilor la noile reglementări europene din domeniul RIS, adăugarea de noi servicii (reducerea efectelor produse de calamități) și pentru a permite schimbul de date cu centrele naționale RIS din Europa. Tot în etapa a II-a sistemul va fi extins și pe Canalul Dunăre – Marea Neagră și Poarta Albă – Midia Năvodari. Finanțarea în valoare de aproximativ 15 milioane Euro va fi asigurată prin Programul Operațional Sectorial 2007 – 2013, din fonduri FEDR și co-finanțare de la bugetul de stat.

Complementar acestui sistem s-au derulat și se află în derulare în România proiecte prin care s-au achiziționat echipamente pentru realizarea măsurătorilor adâncimilor pe Dunăre – 3 nave de măsurători care transmit date în timp real pentru elaborarea hărților electronice de navigație – în format INLAND ECDIS. În prezent se află în derulare proiectul transfrontalier IRIS Europe II, finanțat de Comisia Europeană, prin care se vor achiziționa 250 transpondere fixe și mobile, care vor fi instalate la bordul navelor fluviale comerciale, se vor realiza rețele wireless pentru porturile Galați și Giurgiu și se cooperează cu autoritățile din alte țări riverane Dunării pentru realizarea schimburilor de date și dezvoltarea sistemului RIS.

În viitor, acțiunile din domeniul dezvoltării RIS vor trebui să fie concentrate pe asigurarea compatibilității și interoperabilității sistemului RIS cu alte sisteme de dirijare și urmărire a traficului dezvoltate pentru alte moduri de transport și pe accesul operatorilor de transport privați la informațiile necesare planificării eficiente și în siguranță a voajelor și a transporturilor în general.

Proiectul de cercetare RISING reprezintă un început în vederea integrării și facilitării accesului operatorilor privați la sistemul de management și informare al traficului fluvial.

În concluzie, apreciem că în domeniul RIS s-au făcut progrese foarte importante în România, iar Ministerul Transporturilor și Infrastructurii va susține în continuare cercetarea, inovarea și dezvoltarea din acest domeniu.

Monica PATRICHI